

Kőolajjárdék

Nesze semmi, fogd meg jól!

A múlt héten a szerb parlament a Vajdasági Magyar Szövetség képviselőcsoportjának három törvénymódosítási indítványa közül kettőt elfogadott, a harmadikat elvetette. Ez utóbbi a kőolajjárdékre vonatkozott. A hatályos törvény értelmében ugyanis a NIS Szerbiai Kőolajipari Részvénytársaságnak a Vajdaságban kibányászott kőolaj és földgáz után 7 százalékot kell fizetnie. Mivel azonban a cég az orosz GAZPROM tulajdonában van, egy állítólagos államközi megállapodás értelmében a NIS-szel kivételt tettek: csak 3 százalékot fizet, méghozzá mindaddig, „amíg be nem fejezi a Szerbiában tervezett beruházásokat”. Kiváló kifogás, akár évtizedekig is halogatható. Bármikor bele lehet ugyanis vágni egy-egy újabb, akár jelentéktelennek tűnő beruházásba is, és rámondani, hogy az is a NIS (általunk nem ismert) beruházási tervének részét képezi. A kormány Újvidékről Belgrádba vitte a NIS-t (is), eladta, de továbbra is kivételes bánásmódban részesíti, magyarán kivételez vele, aminek maga az ország, azután a tartomány, elsősorban pedig az a három község, Magyarkanizsa, Nagykikinda és Szenttamás issza meg a levét, amelyek területén a szerbiai kőolaj- és földgázkitermelés 93 százaléka folyik. Jelen helyzetben ugyanis az állam, a tartomány és a kiaknázásban érintett községek között csak a három százalékból befolyó összeg oszlik meg a törvény szerinti arányban, a több mint kétszeres összeg helyett, de az is úgy, hogy 5 év alatt a járulék éves nagysága megfeleződött, a kitermelés ugyanakkor évről évre növekedő tendenciát mutat. Az ezzel kapcsolatos december 3-i magyarkanizsai sajtótájékoztatón dr. Bimbó Mihály polgármester elmondta, hogy míg 2012-ben a községi költségvetésbe 324 millió dinár folyt be a kőolajjárdéből, addig 2013-ban már csak 278, tavaly 235, idén decemberig pedig csak 139 millió dinár. Ezzel szemben növekedett a kitermelés folyamán keletkezett környezetvédelmi, infrastrukturális és mezőgazdasági károokra vonatkozó polgári panaszok száma, olyannyira, hogy a befolyó összeg már nem fedezi a helyreállítás költségeit. E visszásság ellen emelte fel szavát egy megállapodás aláírásával tavaly szeptemberben az említett három vajdasági község, amelyet eljuttatott az illetékes minisztériumhoz, de a szerb kormányhoz is. Azt kérték, hogy mindaddig, amíg a NIS nem fizeti a teljes, a törvényben is előlátott 7 százalékos járulékot, a most fizetett 3 százalékból ne vegyen el az állam semmit, hanem teljes egészében maradjon az érintett községeknél. Mondanom sem kell, hogy a beadványra egy betűnyi válasz sem érkezett, ezért a VMSZ köztársasági parlamenti frakciója harmadik törvénymódosítási javaslatként benyújtotta azt a bányászati törvény múlt kedden megkezdett parlamenti eljárásába. A végét tudjuk. A honatyák többsége nemmel szavazott.

Amennyiben ehhez hozzátesszük, hogy a jövő évi köztársasági költségvetés tervezete az eddigi 7 helyett (amit igaz, sohasem fizetett ki, csak részben) mindössze 2 (KÉT!) százalékot lát elő Vajdaság finanszírozására, csökkenteni kívánja az agrártámogatásokat, el akarja alólunk adni a jól termő vajdasági földeket, hogy a többi, sorsunkat és mindennapjainkat megnehezítő intézkedéseit ne is soroljuk, akkor nyugodtan elmondhatjuk, hogy már megint olyan „támogatást” kapunk a köztársaságtól, ami minden csak nem az. Mi is, akik alatt talán kőolajtenger húzódik.

Nesze semmi, fogd meg jól!

Bödő Sándor